

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Paalstraat 16

Oudenaarde, Oost-Vlaanderen

2023F237

NOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2023

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	4
1.3 Gemotiveerd advies	5
BIBLIOGRAFIE	6
BIJLAGE	7

INLEIDING

De initiatiefnemer plant een gedeeltelijke sloop en verbouwing van het bestaande gebouwenbestand, een nieuwbouw, nieuwe riolering en heraanleg van de buiteninfrastructuur op een terrein tussen de Paalstraat en Lindestraat te Oudenaarde. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 1,58 ha, de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 9500 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als milieubelastende industrieën. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. De archeologienota werd opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt (Willaert 2021, Van Goidsenhoven 2021). Op basis van de archeologienota werd een advies geformuleerd naar uitgesteld vooronderzoek.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om dit uitgesteld vooronderzoek uit te voeren in de eerste plaats door middel van een landschappelijk bodemonderzoek met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2023F237	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 95814	Y ₁ : 171879
	X ₂ : 96069	Y ₂ : 172056
KADASTER	Oudenaarde, Afdeling 8, Sectie B, nr's: 39e 3, 39f3, 39b3	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant een gedeeltelijke sloop en verbouwing van het bestaande gebouwenbestand, een nieuwbouw, nieuwe riolering en heraanleg van de buiteninfrastructuur op een terrein tussen de Paalstraat en Lindestraat te Oudenaarde. Het volledige projectgebied is ca. 1,58 ha groot en is heden quasi integraal bebouwd en verhard. De geplande werken beslaan een gecombineerde oppervlakte van ca. 9500 m². **Er is in het verleden reeds een bekrachtigde archeologienota opgemaakt voor dit project. Deze nota heeft ID 17981. De huidige nota wordt opgemaakt omwille van een wijziging van de geplande werken. Deze wijziging heeft geen invloed op het archeologisch advies.**

De stad Oudenaarde is gelegen langs de oevers van de Schelde. Het onderzoeksgebied zelf situeert zich op een noordwest-zuidoost gerichte zandleemrug op de rand van het Scheldeterras. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen. De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een droge zandleembodem weer met relatief dunne ploeglaag. De landschappelijke situatie, een hogere rug op de rand van de Scheldevallei moet ongetwijfeld een aantrekkingskracht hebben gehad op rondtrekkende groepen jager-verzamelaars. Daarnaast moeten de goed gedraineerde, vruchtbare kouterrug eveneens zeer gunstige geweest zijn voor de vroege landbouwers in de regio. De impact van de aanwezige infrastructuur is ongekend. In het kader van de geplande ontwikkeling werd reeds een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek kunnen echter weinig uitspraken gedaan worden over de bodemopbouw en bewaringscondities. In een aantal boorbeschrijvingen wordt melding gemaakt van bijmenging met baksteen tot op zekere diepte. Het is echter niet duidelijk of dit lokale of vlakdekkende verstoring betreft of onderdeel van een ophogingspakket. Vanwege deze onzekerheid met betrekking tot de bewaringscondities werd reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Omwille van praktische redenen was een onderzoek door middel van boringen niet uitvoerbaar, daarom werd geopteerd voor een landschappelijk bodemonderzoek door middel van profielputten. Hierbij werd een verregaande mate van verstoring en afgraving waargenomen. Het terrein werd duidelijk genivelleerd in functie van de aanwezige infrastructuur. Slechts in 1 profielput, in het oostelijke deel van het terrein, kon het oorspronkelijke profiel nog enigszins herkend worden (P4). In deze profielput kon nog een restant van een B-horizont waargenomen worden, in de overige profielen was dit niet het geval.

Uit de cartografische bronnen valt af te leiden dat het onderzoeksgebied zich op ruime afstand ten noorden van het historische centrum van Oudenaarde bevindt, ter hoogte van het gehucht 'Bevere'. Op de kaart van Deventer is ter hoogte van het onderzoeksgebied geen bebouwing weergegeven. Op de Ferrariskaart is te zien dat het terrein in gebruik is als akkerland, ten noorden is het traject van de huidige Gentstraat en Doornikse Heerweg reeds te herkennen. Langs het tracé van deze weg verschillende molens afgebeeld. Dit is ook het geval op 19e-eeuws kaartmateriaal. Hierop is tevens te zien dat het onderzoeksgebied wordt aangesneden door een zuidwest-noordoost georiënteerde voetweg. Op de orthofotosequentie is te zien hoe de bebouwing binnen de grenzen van het onderzoeksgebied stelselmatig wordt uitgebreid.

Rondom het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. Het merendeel van deze gekende sites en vondsten bevinden zich ter

hoogte van de stad Oudenaarde en betreffen resten van bewoning in de middeleeuwse binnenstad. Ter hoogte van het onderzoeksgebied zijn bij archeologisch onderzoek materiële resten sinds de steentijden en sporen van bewoning en begraving uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht. Hetgeen er op wijst dat de vruchtbare en relatief makkelijk bewerkbare kouterrug reeds sinds de steentijden werd bezocht en bewerkt. Daarnaast zijn bij metaaldetectie ook resten aangetroffen die in verband te brengen zijn met de krijgsverrichtingen van de Spaanse Successieoorlog begin de 18e eeuw. Een deel van de schermutselingen en troepenbewegingen vinden plaats op de hogere kouterrug ten noorden van de stad.

Hoewel op basis van de beschikbare gegevens uitgegaan kon worden van een beduidende trefkans inzake archeologisch erfgoed wijzen de waarnemingen van het uitgevoerde landschappelijke bodemonderzoek op een quasi vlakdekken verstoord bodemarchief.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden aan de Paalstraat te Oudenaarde worden geen bijkomende onderzoeksdaten aanbevolen. De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen op een sterk vergraven en verstoord bodemarchief. Het terrein is duidelijk afgegraven en uitgevlakt. Enkel in het oostelijke deel van het terrein kon onder een ophogingspakket nog een deel van het oorspronkelijke bodemprofiel waargenomen worden. Dit was niet het geval in de overige bodemprofielen. Ter hoogte van deze, waar het bodemprofiel nog enigszins is bewaard, interfereren de geplande werken niet met de leesbare bodem. Op basis van de waarnemingen van het landschappelijk onderzoek kan gesteld worden dat de kans op kenniswinst bij verder onderzoek, in eender welke vorm, zeer beperkt is.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroenderfgoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Geen gegevens voor lijst met afbeeldingen gevonden.

